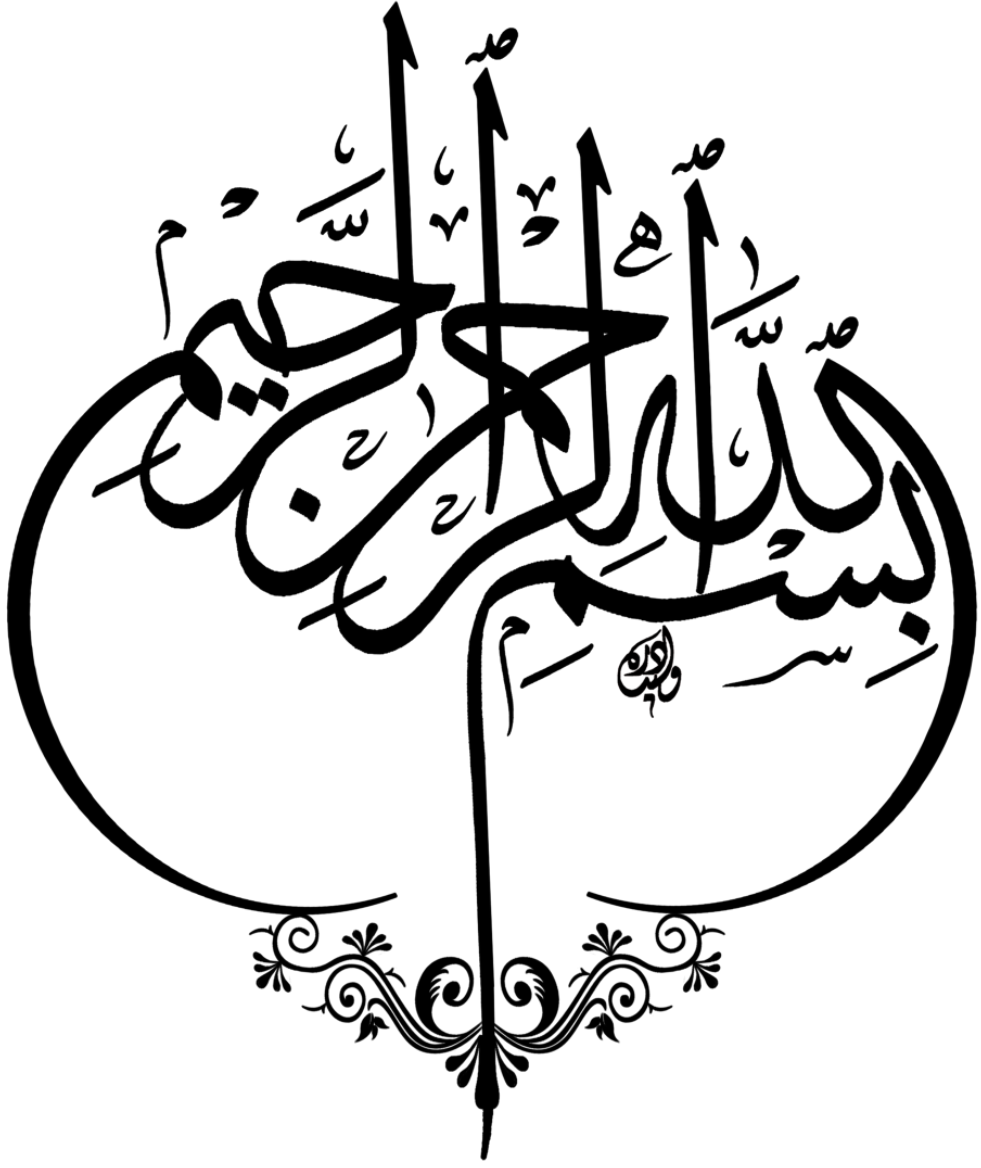

دانشگاه جامی
د جامی پوهنتون
Jami University

گزارش فعالیت های پوهنهی حقوق و علوم سیاسی

سال ۱۴۰۱

پیام ریاست پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

باعث افتخار است که پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به عنوان یکی از نهادهای مهم اکادمیک در کشور، امروز به عنوان یک دانشکده راهبردی و مأموریت گرا، عهده دار تربیت محصلان توانمند و آموزش دیده در حوزه حقوق و علوم سیاسی است. توجه ویژه مقامات وزارت تحصیلات عالی و عنایات ریاست محترم دانشگاه، وظیفه این دانشکده را برای خدمت و حرکت در راستای مأموریت خود چندین و چند برابر نموده است. همه ارکان دانشکده، تمام تلاش خود را بکار بسته اند تا در مسیر مأموریت خطیر دانشگاه و در راستای دستیابی به مرجعیت علمی در حوزه آموزش گام بردارند.

بر اساس نظریات جدید مدیریتی هر سازمان باید فعالیت های سالانه خود را که بر مبنای پلانگذاری و پیشبرد فعالیتهای آن سازمان است تهیه و تنظیم نموده و در معرض دید و قضاوت مسؤلان و استفاده کنندگان قرار دهد تا مؤسسه بتواند نقاط ضعف و قوت خود را شناسایی نموده فرصت ها و تهدیدها را مشخص نموده و امکانات و منابعی که در دست دارد اولویت بندی نموده چالش ها و نارسایی های خود را در آینده مرتفع نماید.

از آنجائیکه نظام های آموزشی زنده و پویا همیشه برای بالا بردن رشد و بهره وری واریه بر ایند بهتر محصول تلاش می کنند و حرکت در جهت پیشرفت و ترقی را رسالت خود می دانند؛ پوهنچی حقوق و علوم سیاسی خود را مکلف می داند تا در مطابقت با واقعیت های عینی جامعه در جهت عرضه نمودن خدمات تعلیمی و تحصیلی ویژه حقوق و علوم سیاسی از هیچ نوع تلاش پیگیر فروگذار نکند تا بتواند به موفقیت های علمی- آموزشی و تحقیقی در سطح ملی و بین المللی نایل آید. و من الله التوفیق

دکتر محمد طارق و امق

رئیس پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

معرفی مختصر پویشون جامی و پو، سخی حقوق و علوم سیاسی

پوهنتون جامی در یک نگاه

پوهنتون جامی در سال ۱۳۸۹ جواز فعالیت خویش را به شماره ثبت (۳۵-۴۴) از وزارت تحصیلات عالی افغانستان کسب نمود. از ابتدای تاسیس و آغاز فعالیت، کیفیت برتر آموزش و ارائه خدمات ارزنده، همیشه در محراق توجه مسئولین این دانشگاه بوده و می باشد روی همین ملحوظ استخدام اساتید خبره و زبردست را با مدارک معتبر ملی و بین المللی در مقطع ماستری و دکترا و فراهم سازی امکانات مادی پیشرفته آموزشی را در اولویت کاری خویش قرار داده و به نیازهای علمی دانش پژوهان به بهترین وجه ممکن پاسخگویی نموده اند.

هدف بلند مدت این دانشگاه تربیه کادر متخصص و متعهد بوده و رهبری دانشگاه مصمم است تا با گسترش حوزه کار و فعالیت به دیگر ولایات کشور عزیز ما افغانستان، از یک پوهنتون به یک مجموعه بزرگ دانشگاهی مبدل گردد. پوهنتون جامی در یکی از فضاهای بسیار مناسب حومه شمالی شهر هرات دارای موازی پنجاه جریب زمین ملکیت میباشد که در آینده نزدیک کار پروژه ساختمانی کمپلکس آن آغاز خواهد گردید. این پوهنتون با بهره گیری از مدرن ترین امکانات و تجهیزات آموزشی و با داشتن فضای مناسب در بهترین موقعیت شهر و با برخورداری از یک استراتژی منظم پلان شده و با دارا بودن شش پوهنحی: طب معالجوی، انجینیری عمران، اقتصاد و مدیریت، حقوق و علوم سیاسی، شرعیات و علوم اسلامی و زراعت و اگرانومی در شهر هرات فعالیت اکادمیک دارد.

پوهنحی حقوق و علوم سیاسی

دانشکده حقوق و علوم سیاسی افتخار دارد که با رویکرد خلاقانه و مشتاقانه در امر تدریس رشته حقوق و علوم سیاسی با معیار های پذیرفته شده وزارت تحصیلات عالی افغانستان برای شهروندان علم دوست کشور خدمت می کند. این دانشکده در سال ۱۳۸۹ تاسیس شد. ما تلاش می کنیم تا خدمات آموزشی هرچه معیاری تر علمی اعم از نظری و عملی را برای دانشجویان عرضه کرده و مطابق نیاز بازار برنامه درسی را عیار سازیم. دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه جامی افتخار دارد که تا حال توانسته موفقانه یک تعداد کثیری از دانشجویان را در رشته های قضایی - سارنوالی و اداری - دیپلماسی فارغ دهد و تعداد زیادی از این فارغان توانستند مطابق با رشته تحصیلی خود در سمت های مختلف دولتی و غیر دولتی مشغول کار شوند. این دانشکده در هر سمستر سیمینار های متعدد علمی با موضوعات مورد نیاز جامعه دانشجویی و به منظور ظرفیت سازی بیشتر دانشجویان توسط اساتید و نخبه گان علمی و اکادمیک کشور برگزار می نماید.

ما تلاش داریم تا یک بخش عمده از منابع و کتب درسی را تهیه نموده و کمیته تحقیق این دانشکده کوشش می نماید تا خود با ابتکار عمل بخشی از کتب درسی دانشجویان را تألیف و یا از منابع انگلیسی به فارسی ترجمه نماید و در دسترس دانشجویان این رشته قرار دهد. این دانشکده دارای دو دیپارتمنت (اداری - دیپلماسی و قضایی - سارنوالی) بوده و هر کدام این دیپارتمنت ها امور عملیاتی دانشکده را با هماهنگی با رییس دانشکده پیش می برند. ما تلاش می نمایم تا برای دانشجویان خود تمامی امکانات مورد نیاز درسی را فراهم ساخته تا دانشجویان در امور تحقیقی و پژوهشی بیشتر گام های عملی برداشته و در کنار آموزش رشته تحصیلی شان با رویکرد های تحقیقی، تجربی و عملی بیشتر آشنا شوند.

ما کوشش می کنیم تا به دانشجویان بیشتر مکلفیت درسی بدهیم تا از یک جهت، روحیه دانشجوی محوریت تقویت بخشیده شود و از جهت دیگر دانشجویان خود را به چالش کشیده تا با موضوعات، برخورد تخصصی محور داشته باشند. دانشکده حقوق و علوم سیاسی با داشتن ۵۲ کادر متخصص اعم از اساتید دولتی و غیر دولتی با درجه های تحصیلی دو کتور و ماستر کوشش می کند تا امکانات تحقیقی را به منظور کاوش هر چه بیشتر سوالات دانشجویان فراهم سازد.

انواع فعالیت های اجراء شده وظیفوی:

در سال ۱۴۰۱ در پوهنچی حقوق و علوم سیاسی فعالیت های متعدد در بخش های متعدد صورت انجام شده است که بصورت مختصر می توان فعالیت های انجام شده در این پوهنچی را به پنج بخش تقسیم نمود.

۱- فعالیت های انجام شده در بخش علمی

۲- فعالیت های انجام شده در بخش تدریسی

۳- فعالیت های انجام شده در بخش تحقیق

۴- فعالیت های انجام شده در بخش فرهنگی

۵- فعالیت های انجام شده در بخش اداری

هر کدام از فعالیت های فوق الذکر دارای بخش های متفاوت بوده که به جای مناسب مورد بحث قرار خواهد گرفت. کارمندان این پوهنچی تمام سعی و تلاش خویش را برای هر چه بهتر انجام شدن امور انجام داده اند اما با آن هم هیچ امر بدون عیب و نقص نیست به همین دلیل در بخش آخر گزارش سعی شده که نواقص موجود در اجراءات انجام شده نیز بر شمرده شود در جریان سمستر جاری یک سلسله موانع نیز فراروی اجراءات انجام شده در این دانشکده وجود داشت که تلاش به عمل آمده که موانع موجود در اجراءات انجام شده را برای رفع نمودن چالش ها، به رشته ی تحریر در آوریم و با توجه به تجاربی که در جریان سال ۱۴۰۱ کسب نمودیم سعی بر این است تا با پیشنهادات خویش نواقص کاری خود را در سمستر تحصیلی جدید به حد اقل برسانیم.

بخش اول: فعالیت های علمی

بخش اول: فعالیت های علمی

فعالیت های اجرا شده در بخش علمی شامل برگزاری کنفرانس های علمی، برگزاری ورکشاپ های ارتقای ظرفیت، برگزاری سمینارهای دانشجویی، راه اندازی سیر علمی به محصلان، و سپری نمودن موفقانه ارزیابی حفظ اعتبار اکادمیک میباشد که تفصیل هر کدام از فعالیت ها قرار ذیل است:

الف: برگزاری کنفرانس های علمی:

از آن جایی که یکی از مهم ترین اهداف پوهنچی حقوق و علوم سیاسی ارتقای ظرفیت استادان و محصلین میباشد و برگزاری برنامه های علمی در سطح جامعه مخصوصاً دانشگاه ها، روحیه تحقیق و تفحص را در دانشجویان بیش از پیش بارور می سازد. لذا با عنایت به اثرات فوق العاده مثبت این گونه برنامه ها که در راستای هدف های متعالی نهادهای تحصیلات عالی می باشد، پوهنچی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون جامی چندین کنفرانس علمی را برگزار نمود که می توان به موارد ذیل اشاره نمود.

۱: امنیت انسانی

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به سلسله فعالیت های خویش مبنی بر ارتقای ظرفیت و آگاهی محصلین سمینار علمی را تحت عنوان امنیت انسانی برگزار نمود در این سمینار که به تاریخ ۲۶/۳/۱۴۰۱ با ارائه جناب دکتر میرزا حسین فاضلی برگزار گردید پیرامون موضوعاتی از جمله مفهوم امنیت انسانی، اهمیت، انواع و عوامل آن بحث صورت گرفت در این سمینار حدود ۴۰ تن از محصلین حقوق و علوم سیاسی اشتراک نمودند که در نهایت سمینار با پاسخ دهی سوالات محصلین توسط جناب دکتر فاضلی خاتمه یافت

۲: آشنایی محصلان با معیار های ارتقای کیفیت و نقش آنها

نهادهای علمی و تحقیقی یگانه مراجع اساسی و مهم تولید علم و انکشاف آن از طریق ارائه خدمات تحصیلی و فعالیتهای تحقیقی میباشند، در این خصوص، کیفیت حیثیت یک رکن را باید داشته باشد؛ زیرا با عدم آن گویا که تولید علم و انکشاف تحقیق بمعنای حقیقی آن معدوم گشته است. بدین لحاظ تضمین کیفیت یک امر ضروری و حتمی نسبت به نهادها و برنامه های علمی به حساب میاید؛ زیرا در عصر حاضر از یکسو هجوم بسوی تحصیلات عالی بنا بر مقتضیات زمان نهایت شدید است و از سوی تقاضای دنیای پیشرفته ما سیستماتیک بودن و معیاری بودن تمام برنامه ها را انتظار دارد، با در نظر داشت این واقعیت، موجودیت معیار های برای ارتقای کیفیت در سطح وزارت محترم تحصیلات عالی معرفی شده که سالانه تمام نهاد های تحصیلات عالی اهم از دولتی و غیر دولتی توسط آن مورد ارزیابی و نظارت قرار میگیرند، با تکمیل همه معیار ها نهاد های اکادمیک می تواند اعتبارنامه اکادمیک را بدست آورند. یکی از دستاوردهای عمده پوهنتون جامی در راستای تضمین کیفیت و اعتباردهی، عبور موفقانه از مرحله سوم اعتباردهی و کسب اعتبار نامه اکادمیک و قرار گرفتن در میان پوهنتون های برتر دولتی و خصوصی میباشد. روی همین منظور سمینار آموزشی معیار های محاکمه عادلانه برای صنف اول حقوق و علوم سیاسی برگزار گردید.

۳: آموزش لایحه امتحانات و لایحه کریدیت برای دانشجویان سمستر اول

لایحه امتحانات و لایحه کریدیت، از مهمترین اسناد در زمینه تحصیلات عالی می باشد، آگاهی مورد آن این فرصت را مساعد می سازد تا محصلان نسبت به حقوق و مکلفیت های خویش علم حاصل نموده پلان های درسی خویش را مطابق به آن عیار سازند. پوهنچی حقوق و علوم سیاسی با درک این مهم سمینار آموزشی را برای محصلان جدید الشمول بر گذار نمود و در آن این دو سند را به صورت مفصل به معرفی گرفت.

۴- گزارش سمینار علمی بررسی قواعد حاکم بر

جنگ بر اساس کنوانسیون های ژنو ۱۹۴۹

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی برای ارتقای ظرفیت محصلان در هر سمستر سیمینارهای علمی را برگزار می نماید، بر این اساس این پوهنچی روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۱/۷/۲۸ سمینار علمی را تحت عنوان (بررسی قواعد حاکم بر جنگ بر اساس کنوانسیون های ژنو ۱۹۴۹) برای محصلان ذکور و اناث برگزار نمود.

سمینار علمی فوق توسط استاد منصوره رحمانی ارایه گردید. در این سمینار علمی به تعداد ۵۰ تن از محصلان اشتراک نمودند.

مطالبی که در این سمینار پیرامون آنها بحث صورت گرفت قرار ذیل است:

- تعریف حقوق بشر دوستانه بین المللی؛
- اهمیت آموزش قواعد حاکم در جنگ (حقوق بشر دوستانه بین المللی،)؛
- چگونگی ایجاد حقوق بشر دوستانه بین المللی؛

- اهداف و اصول اساسی حقوق بشر دوستانه بین المللی؛
- کنوانسیون های چهار گانه ژنو و پروتوکول های اختیاری؛
- کنوانسیون اول، بهبود وضع مجروحین و بیماران نیروهای مسلح در جنگ زمینی؛
- کنوانسیون دوم: بهبود وضعیت مجروحین و بیماران و غریقان نیروی دریایی؛
- کنوانسیون سوم: راجع به رفتار با اسیران جنگی؛
- کنوانسیون چهارم: راجع به حمایت از افراد غیر نظامی در زمان جنگ؛
- نشانه های مورد حمایت در جنگ ها؛
- در اخیر سیمینار به سوالاتی که توسط محصلان مطرح گردید، توسط استاد رحمانی به تک تک آن پاسخ ارایه گردید.
- در نهایت سیمینار با دعاییه خاتمه یافت.

۵: نقش خانواده در پیشگیری از انحرافات اجتماعی

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به روز دو شنبه مورخ ۱۴۰۱/۸/۱۶ سمینار علمی را تحت عنوان (نقش خانواده در پیشگیری از انحرافات اجتماعی) برای محصلان ذکور و اناث این پوهنچی برگزار نمود. سمینار علمی فوق توسط دکتور محمد ابراهیم مصوون یکتن از اساتید پوهنتون جامی دایر گردید و تعداد ۴۰ تن از محصلان در آن اشتراک داشتند.

در این سمینار علمی ابعاد مختلف محیط خانواده گی و عوامل تاثیرگذار بر شکل گیری شخصیت و رفتار اعضای آن مورد بررسی قرار گرفت.

نگاه به مقوله های دینی در نظام خانوادگی و مطابقت آن با رویکرد اجتماعی امروز در شکل گیری خانواده و تعامل میان اعضای خانواده از ویژگی های برجسته در این سمینار علمی یک روزه به شمار می رفت.

نظام خانواده به عنوان پایه و اساس نظام اجتماعی نقش انکار ناپذیری در سلامت و رشد جامعه ایفا می کند. بدون تردید عدم سلامت خانواده و درستی آن بستر ساز بسیاری از انحرافات در نظام اجتماعی خواهد بود. بنابراین مقوله خانواده و نظام خانوادگی در مباحث جرم شناسی و جامعه شناسی به عنوان محیطی که بیشترین تاثیر را در شکل گیری شخصیت انسان ایفا می نماید غیر قابل انکار است.

باتوجه به اهمیت همین مسئله ریاست دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه جامی با راه انداز سمینار علمی، در پی آن بود تا با نگاهی آسیب شناسانه اجتماعی به بررسی عوامل مختلفی که میتواند بر شکل گیری شخصیت انسان تاثیر منفی و یا مثبت بگذارد را برجسته سازد. در نهایت به سوالات اشتراک کنندگان پاسخ ارایه گردید و سمینار با ختم دعاییه خاتمه یافت

۶: بررسی شیوه‌های حل و فصل اختلافات در نظام حقوق بین الملل

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به روز دو شنبه مورخ ۱۴۰۱/۷/۲۵ سمینار علمی را تحت عنوان (بررسی شیوه‌های حل و فصل اختلافات در نظام حقوق بین الملل) برای محصلان ذکور و اناث این پوهنچی برگزار نمود. سمینار علمی فوق توسط پوهندوی دکتر علی اصغر مدبر استاد پوهنتون هرات ارایه گردید. تعداد ۴۰ تن از محصلان در آن اشتراک داشتند.

بر همه گان هویدا است که از دوران کهن، دولت‌ها سعی در حل و فصل اختلافات خود داشتند، ولی مهم‌ترین روشی که آن‌ها برای حل اختلافاتشان به کار می‌بردند، توسل به جنگ بود و تا مدت‌ها نیز در حقوق بین الملل مجاز شمرده می‌شد و بعضی از دانشمندان جنگ را یک پدیده طبیعی در صحنه بین الملل می‌دانستند.

به دلیل خسارت‌های زیاد ناشی از جنگ، توسل به زور به مرور زمان مطرود شد و کشورها سعی کردند اختلافاتشان را از طرق مسالمت‌آمیز حل و فصل نمایند. تلاش‌های زیادی در باب توسل به شیوه‌های مسالمت‌آمیز برای حل و فصل اختلافات بین‌المللی صورت گرفته‌اند، ولی تلاش جدی اولیه و فراگیر در سطح جهانی را باید در کنفرانس‌های لاهه و پس از آن یافت. روش‌های سیاسی حل و فصل اختلافات بین‌المللی مذاکره مساعی جمیله (پای‌مردی) میانجیگری تحقیق سازش (آشتی) روش‌های حقوقی حل و فصل اختلافات بین‌المللی داوری بین‌المللی محکمه بین‌المللی عدالت در نهایت به سوالات اشتراک‌کنندگان پاسخ ارایه گردید و سمینار با ختم دعاییه خاتمه یافت.

۷: سیمینار آموزشی لایحه امتحانات برای محصلان سمستر اول

لایحه امتحانات از مهمترین اسناد در زمینه تحصیلات عالی می باشد، آگاهی‌دهی در مورد آن این فرصت را مساعد می سازد تا محصلان نسبت به حقوق و مکلفیت‌های خویش آگاهی حاصل نموده، پلان‌های درسی خویش را مطابق به آن عیار سازند. پوهنحی حقوق و علوم سیاسی با درک این مهم، سیمینار آموزشی را برای محصلان جدید الشمول برگزار نمود و این لایحه را به صورت مفصل به معرفی گرفت.

این سیمینار آموزشی توسط استاد سید شفیع سادات آمر امتحانات پوهنتون برای محصلین سمستر اول ارایه گردید.

۸: شناخت اهداف تحصیلی توأم با برنامه ریزی و انتخاب دقیق و مناسب توسط دانشجویان

پوهنحی حقوق و علوم سیاسی به روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۸/۱۰ سیمینار آموزشی، انگیزشی و مشوره‌دهی تحصیلی را تحت عنوان (شناخت اهداف تحصیلی توأم با برنامه ریزی و انتخاب دقیق و مناسب توسط دانشجویان) برای محصلان ذکور و اناث

این پوهنچی بر گذار نمود. سمینار علمی فوق توسط استاد علی احمد ستاری رئیس موسسه تحصیلات عالی اشراق ارایه گردید و تعداد ۴۰ تن از محصلان در آن اشتراک داشتند

ب: برگزاری ورکشاپ های علمی:

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی سال تحصیلی ۱۴۰۱ با توجه به نیاز محصلین مبنی بر آگاهی از موضوعات جدید و ارتقای ظرفیت ورکشاپ های آموزشی را برای محصلین بر گزار نمود که لیست ورکشاپ ها قرار ذیل میباشد؛

۱: معیارهای محاکمه عادلانه

برقراری عدالت در هر جامعه ای یکی از دغدغه های اساسی در هر نظام قضایی میباشد. این امر محقق نخواهد شد مگر این که محاکمات بر اساسی معیارها و مقیاس های قانونی صورت گیرد. از آن جایی که کیفیت نظام قضایی هر کشوری وابسته به افراد تحصیل کرده و حقوقدان میباشد. لذا لازم است تا محصلین در دوره های تحصیلی خویش علاوه بر موضوعات درسی با سایر مسائل مرتبط با رشته تحصیلی خویش آشنایی کسب کنند. به همین اساس بر آن شدیم تا ورکشاپی را تحت عنوان معیارهای محاکمه عادلانه برای محصلین پوهنچی های حقوق و شرعیات برگزار نماییم.

این ورکشاپ در طی دو روز مورخ (۱۴۰۱/۳/۱۷ و ۱۴۰۱/۳/۱۸) برای دو گروه از محصلین حقوق و شرعیات به صورت جداگانه در سالن جلسات پوهنتون جامی برگزار گردید. در این ورکشاپ که توسط یکی از اساتید پوهنهی حقوق و علوم سیاسی (وحیده طالبیان) ارائه شد پیرامون موضوعات زیر بحث صورت گرفت.

۱. صلاحیت محاکم؛

۲. استقلال و بی طرفی قاضی؛

۳. حقوق مظنون و متهم (حق سکوت، حق داشتن وکیل مدافع، حق تفهیم اتهام و ...).

در نهایت ورکشاپ با طرح چند سوال و انجام کار گروهی توسط اشتراک کنندگان به پایان رسید. اشتراک کنندگان در ورکشاپ ضمن ابراز خوشی و رضایت از برگزاری چنین برنامه هایی خواهان برگزاری برنامه های بیشتر پیرامون موضوعات حقوقی شدند.

۲: ورکشاپ نحوه نگارش خلاص سوانح (سی وی)

امروزه یکی از مسائل و دغدغه های اساسی فارغ التحصیلان، یافتن شغل و منبع درآمد میباشد. هر یک از محصلین مایلند تا بعد از فراغت از دانشگاه، در زمینه رشته تحصیلی خویش مشغول به کار شوند؛ این امر مستلزم آشنایی با روش و فنونی است که بتوانند در عرصه کاری موفق به یافتن شغل شوند. یکی از مهم ترین این فنون نحوه نگارش خلاص سوانح یا اصطلاحاً سی وی نویسی میباشد. متأسفانه به رغم اهمیتی که این موضوع دارد در کاریکلم درسی هیچ یک از پوهنتون ها شامل نیست؛ لذا دیپارتمنت قضایی - سارنوالی پوهنهی حقوق و علوم سیاسی بر آن شد تا در این زمینه ورکشاپی را برگزار نماید تا محصلین بتوانند با روش نگارش خلاص سوانح آشنایی پیدا کنند.

در این ورکشاپ که به تاریخ ۱۴۰۰/۳/۲۵ در سالن جلسات پوهنتون جامی برگزار گردید ۲۸ تن از محصلین اناث پوهنحی حقوق و علوم سیاسی اشتراک داشتند و خانم رزیتا سکندری یک تن از اساتید پوهنحی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون دولتی به ارائه مطلب پرداخت.

۳: ورکشاپ حقوق اطفال از منظر دین، قوانین ملی و اسناد بین المللی

پوهنحی حقوق و علوم سیاسی ورکشاپ آموزشی حقوق اطفال از منظر دین، قوانین ملی و اسناد بین المللی به تاریخ ۱۴۰۱/۳/۳۰ با حضور محصلین اناث پوهنحی های حقوق و شرعیات در سالن جلسات پوهنتون جامی با ارائه خانم منصوره رحمانی یک تن از اساتید پوهنحی حقوق و علوم سیاسی برگزار نمود. در این ورکشاپ پیرامون حقوق اطفال در اسلام، قوانین ملی و اسناد بین المللی بحث صورت گرفت.

۴: گزارش برگزاری ورکشاپ روش تحقیق کاربردی ویژه علوم سیاسی

ورکشاپ روش تحقیق کاربردی ویژه علوم سیاسی از سوی پوهنحی حقوق و علوم سیاسی برگزار شد. این ورکشاپ که به مدت سه هفته و در هفت ساعت کاری طی روزهای مختلف برگزار شد؛ دکتر میزاحسین فاضلی، نحوه پروریزال

نویسی، از قبیل بیان مسأله، تبدیل عنوان به سؤال اصلی واستخراج سؤالات فرعی ازدل سؤال اصلی، ارتباط فصول مونو گراف با سؤالات فرعی، فرضیه سازی، نحوه سامان دهی تحقیق و فراز و فرود های تحقیق را با محصلان شرکت کننده کارکردند. بهره گیری از مثال ها وموضوعات مربوط به علوم سیاسی وبا اولویت موضوعات مونوگراف محصلان، از اولویت های ورکشاپ بود.

نکته بسیار حایز اهمیت در این ورکشاپ این بود که تمامی محصلان که عمدتاً از سمستر هشتم اداری بودند بلا استثناء با موضوعات مونوگراف خویش درگیر بوده وسعی می کردند فرایند مونوگراف نویسی را عملاً تجربه نمایند. نکته دیگری که بازهم برجستگی این ورکشاپ، را می رساند سهم گیری فعال محصلان بود، بدلیل زمان طولانی داشتن فرصت کافی و ارایه کارخانگی؛ محصلان محترم این فرصت را در اختیار داشتند تا با پیچ وتاب های فرایند تحقیق به صورت عینی دست و پنجه نرم نموده وخود وارد عرصه تحقیق گردند.

۵: گزارش ورکشاپ آموزشی سهمگیری محصلان در انکشاف جامعه

سهم گیری در رشد و انکشاف جامعه به هر پیمانهای که باشد، از عمده ترین مسؤلیت های شهروند یک کشور است زیرا کشور خوب و مترقی خواستنی نی بلکه ساختنی است و این اتباع و افراد یک ملت هستند که میهن شان را برای بهتر زیستن می سازند، ما همواره به منظرهای زیبا و قشنگ کشورهای پیشرفته مانند چین، جاپان، فرانسه و ... نگاه می کنیم و از تماشای آسمان خراش ها و سایر مناظر دلگشای آنها لذت می بریم ولی آیا فکر کرده ایم که این همه پیشرفت ها و انکشافاتی که

عقل ما را متحیر می سازند، از دل زمین مانند گیاه سبز نشده اند و در اعمار و شگوفایی آن دستان موجودات فرا زمینی هم دخیل نیستند بلکه آن همه دستاوردها، محصول زحمات و تلاش های سخت فرزندان دانش آموز آن کشور ها هستند که برای نسل های بعدی به یادگار می گذارند و به آنان می آموزانند که وطن بالای شان چه حقوقی دارد، پس حالا وقتی آن فرار رسیده است که ما سر به گریبان اندیشه فرو گذاریم و وضعیت موجود کشور خویش را جهت دادخواهی به پیش قاضی وجدان ببریم و صادقانه حکم کنیم که ما در انکشاف و رشد جامعه خویش چه نقش داریم و چه باید انجام دهیم؟ و این قضاوت مارا وادار خواهد ساخت تا برای ادای مسئولیت در برابر میهن عزیز مان عملاً اقدام نموده به هر طریق ممکن در انکشاف جامعه خویش سهم شویم

۶: ورکشاپ (آموزش سیستم پورتال دانشجویی)

سیستم پورتال دانشجویی پوهنحی حقوق و علوم سیاسی در آغاز سمستر بهاری و خزانگی به محصلان سمستر اول تشریح شد. با استفاده از این سیستم محصلان به اطلاعاتی از قبیل نتایج امتحان، حاضری، امور مالی، نحوه ی برقراری ارتباط با بخش های مختلف دانشگاه و سایر موارد مربوط به محصلین، با حفظ محرمت دسترسی دارند.

استاد حامد امیری آمر تکنالوژی معلوماتی دانشگاه جامی محصلان را جهت پی گیری مطالب و اطلاعات بارگزاری شده در این پرتال راهنمایی نموده و همچنان از اهمیت دسترسی زودهنگام از طریق فضای مجازی به مخاطبان و چگونگی استفاده از محتوای این پورتال نیز برای اشتراک کننده گان معلومات داد.

۷ ورکشاپ آموزشی اساسات طب عدلی

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی ورکشاپ سه روزه ای را تحت عنوان اساسات طب عدلی با همکاری آمریت طب عدلی ولایت هرات در مقر آن آمریت برگزار نمود، این ورکشاپ که به مدت سه روز ادامه یافت روی موضوعات مختلف طب عدلی به

صورت کلی بحث صورت گرفت. مسوولیت این ورکشاپ آموزشی را داکتر صاحب شهاب رامش متخصص طب عدلی و همچنین استاد پوهنتون جامی به عهده داشتند.

در این ورکشاپ سه روزه، محصلان پوهنچی حقوق و علوم سیاسی بر علاوه موضوعات نظری ورکشاپ، عملاً با نحوه اجراءات کاری آمریت طب عدلی آشنایی حاصل نموده و از تمام بخش های طب عدلی دیدن نمودند.

در این ورکشاپ جناب داکتر صاحب رامش به صورت عموم طریق معاینه نمودن روی اجساد مختلف را برای محصلان آموزش دادند که قرار ذیل است:

۱- تمام اشخاصی که به صورت آنی و غیر مترقبه فوت شده اند.

۲- تمام اشخاصی که در اثر تسممات جان خود را از دست داده اند.

۳- تمام اشخاصی که بعد از بروز اشتباه از قبر یا محل دفن نبش میگردند.

۴- تمام اشخاصی که در اثر اسفکسی ها از بین رفته اند.

و به تعقیب آن طریق نگهداری اجساد در سردخانه ها را برای محصلان توضیح داده و در اخیر محصلان از سردخانه شفاخانه حوزه‌وی هرات دیدند نمودند.

ج: برگزاری سمینارهای دانشجویی: شرایط مرد بودن در امر قضاء از دیدگاه مذاهب اسلامی

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی به روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۱ سمینار دانشجویی (شرایط مرد بودن در امر قضاء از دیدگاه مذاهب اسلامی) برای محصلان ذکور و اناث این پوهنچی برگزار نمود. سمینار دانشجویی فوق توسط محترم عبدالغنی قاریزاده یکنن از محصلین پوهنچی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون جامی دایر گردید و تعداد ۵۰ تن از محصلان در آن اشتراک داشتند.

از آنجا که منصب قضاوت، ارزشی والا در فقه اسلامی دارد، ویژگی‌های باریک و دشواری برای قاضی قرار داده شده است.

از دیدگاه اسلام، منصب قضا در میان دیگر منصب‌ها، فروزنده چراغی است که جامعه از آن پرتو می‌گیرد. کاری بدین سترگی نیازمند ویژگی‌هایی است که در این سمینار مورد بحث قرار گرفت.

قضاوت از وظایف بسیار مهمی است که بر عهده قاضی گذاشته شده است. مقام و اهمیت این منصب در قرآن کریم، روایات و فقه اسلامی مورد بررسی قرار گرفته است.

یکی از شرایط قاضی بحث ذکوریت است، معنای ذکوریت در اصطلاح فقه و در میان فقها به معنای مرد بودن است، بنابراین اعتبار شرط ذکوریت در قاضی، به این معناست که قاضی زن نباشد بلکه مرد باشد. این شرط نیز به مانند بعضی دیگر از شرایط در میان متاخران شهرت یافته است، اما عده ای از متقدمان چنین شرطی را ذکر نکرده اند. در این سمینار به دلایل شرط ذکور به طور مفصل پرداخته شد که چکیده آن قرار ذیل است.

الف) سنت: از جمله ادله ای که برخی از فقها از جمله صاحب جواهر به آن استناد کرده اند، روایت پیامبر اکرم «صلی الله علیه و آله» است که فرمودند " :لیس علی النساء جمعه و لا جماعه و لا اذان و لا اقامه و لا عیاده مریض - الی ان قال - و لا تولی القضاء "...صاحب جواهر و برخی از فقها با تمسک به این روایت، شرط ذکورت در قاضی را اثبات کرده اند و معتقدند که بر زنان سزاوار نیست که در مجالس مردان حضور بهم رسانند و در میان آنها قضاوت کنند. البته در ضعیف بودن سند روایت، شکی وجود ندارد، همانطور که برخی از فقها ضعف آن را قبول داشته و به آن تصریح کرده اند، لکن معتقدند که با عمل اصحاب جبر ضعیف می شود. اما شایان ذکر است که قدما به این روایت عمل نکرده اند و اساساً عده ای از آنها چنین شرطی را جزو شرایط قاضی، ذکر نکرده اند، بلکه تنها به سه شرط تصریح نموده اند، که عبارت است از: عقل، علم و کمال.

با تامل در مضمون روایت و آنچه که در صدر آن به چشم می خورد، درمی یابیم که ظاهراً روایت مذکور، نفی الزام از زنان می کند، و این منافات با اباحه ندارد. بدین معنا که قضاوت بر زنان واجب و لازم نیست، زیرا منصب قضا بر کسانی که هلیت برای چنین منصبی دارند، واجب کفایی است. و لذا چنین حکمی (وجوب کفایی) از زنان نفی شده است. در نهایت به سوالات اشتراک کنندگان پاسخ ارایه گردید و سمینار با ختم دعاییه خاتمه یافت.

دانشگاه جامی
د جامی پوهنتون
Jami University

سمینار دانشجویی

شرایط مرد بودن در امر قضاء از دیدگاه مذاهب اسلامی

زبان: به شنبه ۱۴۰۱/۰۱/۰۱ ساعت ۰۶:۳۰ صبح
مکان: دانشگاه جامی، تعمیر تدریسی، اتاق ۳۰۳
و تراز کننده: دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه جامی

زبان گفتار:
عبدالمجید قره‌بازده
دانشجوی دانشکده حقوق و علوم سیاسی

پوهنتون جامی / Jami University @Jamiuniver +93799609085 WWW.jami.edu.af

د: سپری نمودن موفقانه ارزیابی حفظ اعتبار اکادمیک

ارزیابی حفظ اعتبار اکادمیک پوهنتون جامی با حضورداشت رییس و اعضای بورد تضمین کیفیت وزارت تحصیلات عالی با موفقیت انجام شد.

بر اساس اصول و مقررات نظام تحصیلی افغانستان آئنده نهادهای تحصیلی که توانستند اعتبار اکادمیک کسب نمایند همه ساله در ختم سال از طرف ریاست تضمین کیفیت وزارت تحصیلات عالی مورد ارزیابی حفظ اعتبار قرار میگیرند.

پوهنتون جامی نیز که از جمله محدود نهادهای تحصیلی است که در افغانستان اعتبار اکادمیک کسب نموده است، توسط هیئت منتخب ریاست تضمین کیفیت و اعتباردهی وزارت تحصیلات عالی محترم استاد شاکر وحیدی رئیس تضمین کیفیت و اعتباردهی وزارت تحصیلات عالی، محترم پوهاند دکتور امان الله فقیری استاد پوهنتون پولی تخنیک کابل، محترم پوهنوال داکتر بصیر احمد فروغ استاد پوهنتون طبی کابل، محترم پوهنوال سید میر احمد سیرت استاد پوهنتون تعلیم و تربیه کابل، محترم پوهندوی رضوان الله مملوال استاد پوهنتون ننگرهار، محترم پوهنمل ذکرالله فایق استاد پوهنتون کابل، محترم پوهنمل محمد امین امین استاد پوهنتون پولی تخنیک کابل و محترم اسلام الدین ملکیار کارشناس اعتباردهی نهادهای تحصیلات عالی، طی چند روز مورد ارزیابی قرار گرفت و موفقانه این ارزیابی را سپری نمود.

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی نیز مصمم به تطبیق استندردها و معیارهای ارتقای کیفیت در ساختار پوهنتون جامی بوده، باورمند هستیم که راه اندازی این پروسه در نهادهای تحصیلات عالی کشور، عامل اساسی و مهم برای بهبود سطح دانش، پژوهش و رشد کیفیت در نظام تحصیلی افغانستان می باشد.

بخش دوم: فعالیت های تدریسی

بخش دوم: فعالیت های تدریسی

یکی از مهمترین بخش ها در یک پوهنچی مدیریت تدریسی می باشد فعالیت های انجام شده در مدیریت تدریسی به گونه ای است که برخی فعالیت ها به صورت متداول و برخی از فعالیت ها بنا بر ضرورت انجام شده است. فعالیت های انجام شده در بخش تدریسی قرار ذیل است:

الف: ترتیب تقسیم اوقات درسی

اساتید قبل از شروع سمستر حسب لزوم دید معاونیت علمی، آمریت استادان و ریاست پوهنچی تعیین و تقسیم اوقات درسی با هماهنگی اساتید توسط مدیریت تدریسی ترتیب شده است.

ب: حاضری محصلان

حاضری محصلان بصورت آنلاین تنظیم گردیده در پایان سمستر فیصدی حاضری محصلان محاسبه گردیده محرومین سمستر و کریدیت تفکیک و به آمریت امتحانات گزارش داده شده است.

ج: حاضری اساتید

حاضری اساتید بصورت ماهوار توسط مدیریت تدریسی ترتیب گردیده اساتید روزانه نظر به ساعات درسی خویش حاضری را امضا نموده، در پایان هرماه در مطابقت به تعداد کریدیت تدریس شده محاسبه گردیده و گزارش آن جهت پرداخت معاشات به معاونیت مالی و اداری بصورت کتبی ارسال شده است.

د: ترتیب کتاب اساسی

محصلان بعد از سپری نمودن مؤفقاانه امتحان کانکور، توسط مکتوب از معاونیت امور محصلان به دانشکده معرفی شده، مدیریت تدریسی بعد از دریافت کاپی اسناد محصلان جدیدالشمول، شهرت محصلان را به ترتیب آیدی نمبر در کتاب اساسی درج نموده است.

ه: آماده نمودن وسایل درسی یومیه در صنوف

در جریان سمستر به طور مداوم از صنوف درسی نظارت گردیده وسایل درسی یومیه (پروجکتور، اسپیکر، مارکر، تخته پاک و) به دسترس محصلان قرار گرفته است.

و: ترتیب و توزیع کریدیت شیت

در شروع سمستر طبق کاریکولم در کریدیت شیت نوعیت مضامین، تعداد کریدیت و کودنمبر آن درج گردیده به محصلان توزیع گردیده و محصلان با امضای آن تایید نمودند که مضامین مذکور را در جریان سمستر تعقیب مینمایند.

ز: ترتیب کتاب فارغ التحصیلان:

کتاب فارغان پوهنچی در ختم هر سمستر تهیه گردیده و جهت طی مراحل بعدی به معاونیت امور محصلان ارسال گردیده است.

۵- معرفی محصلان سمستر هشتم به برنامه های عملی کلینیک حقوقی:

جهت ارتقای ظرفیت محصلین در زمینه کار عملی، پوهنچی حقوق و علوم سیاسی محصلین سمستر هشتم خویش را جهت فراگیری کار عملی به کلینیک حقوقی معرفی نمود.

ی: شهرت اساتید پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

یکی از اولویت های کاری پوهنچی حقوق و علوم سیاسی گزینش اساتید مجرب است بناءً برای رسیدن به این منظور همواره در قسمت گزینش کادر های علمی پویا، متخصص و مسلکی سعی و تلاش شده است.

شهرت اساتید پوهنچی حقوق و علوم سیاسی در سال تحصیلی ۱۴۰۱

شماره	نام	تخلص	نوع قرارداد
۱	سید محمد رسول	حسینی	دائمی
۲	بصیر احمد	حصین	دائمی
۳	بصیر احمد	حقیار	دائمی
۴	محمد سعید	دانش	دائمی
۵	منصوره	رحمانی	دائمی
۶	عتیق الله	رحیمی	دائمی
۷	فقیر احمد	ساجد	دائمی
۸	سید شفیع	سادات	دائمی
۹	نذیر احمد	سدید	دائمی
۱۰	فواد	صدیق	قراردادی
۱۱	وحیده	طالبیان	دائمی
۱۲	محمد علم	عالمی	دائمی
۱۳	گلاب الدین	عظیمی	دائمی
۱۴	میرزا حسین	فاضلی	دائمی
۱۵	عبدالواجد	فروتن	قراردادی
۱۶	عبدالواجد	فروتن	قراردادی
۱۷	خالد	فقیری	دائمی
۱۸	عبدالرشید	فیضی	قراردادی
۱۹	نذیر احمد	قاسمی	دائمی
۲۰	یحیی	مجددی	دائمی
۲۱	عزیز احمد	محمدی	دائمی

قراردادی	مخلص	عبدالرووف	٢٢
قراردادی	مدبر	علی اصغر	٢٣
قراردادی	مصوون	محمد ابراهيم	٢٤
دائمی	نادی	بصیر احمد	٢٥
قراردادی	ندایی	عبدالقدیر	٢٦
دائمی	وامق	محمد طارق	٢٧
دائمی	احمدی	مریم	٢٨

بخش سوم: فعالیت‌های تحقیقی

بخش سوم: فعالیت های تحقیق

توجه به این امر مهم، همیشه در صدر توجه کارگزاران پوهنحی حقوق و علوم سیاسی بوده و است روی همین منظور همواره با برگزاری ورکشاپ های آموزش روش تحقیق و حمایت از فعالیت های تحقیقی توجه خاصی به این امر نموده است. پاره ی از فعالیت های انجام شده در بخش تحقیق به شرح زیر است:

الف: چاپ مقالات در ژرنال های بین المللی

۱- سازوکارهای فقه اسلامی در جهت تأمین امنیت اقتصادی

تهدیدات اقتصادی همواره یکی از اصلی ترین خطراتی است که جوامع ضعیف را با مخاطره مواجه می-سازد. با در نظر داشت اینکه فقه اسلامی قانون اداره جامعه است؛ باید دید نسبت به تهدیدات اقتصادی چه سازوکارهای اندیشیده است. براساس آموزه های دینی و آنچه از فقه سیاسی اسلام بدست میاید؛ این است که برای رسیدن به یک اقتصاد سالم در گام نخست باید در جهت برقراری نظام عادلانه تلاش- کرد، نظام عادلانه نظامی است که از حکمرانی سالم برخوردار باشد. حکم رانی خوب دارای شاخص های ذیل است: ۱. حق اظهار نظر و پاسخگویی، ۲. ثبات سیاسی، ۳. اثر بخشی، ۴. کیفیت مطلوب قوانین و مقررات، ۵. حاکمیت قانون، ۶. کنترل فساد. در گام دوم؛ در فقه سیاسی اسلام با تهدیدات اقتصادی که سلامت اقتصاد جامعه را به خطر می اندازد، مقابله شده است. تهدیداتی که در فقه اسلامی در جهت مقابله

با آنها سازوکارهای اندیشیده شده است زیاد است می-توان گفت عمده ترین تهدیدات در عرصه اقتصادی، کلاه برداری، پول شویی، اختلاس، رشوه خواری، احتکار، گران فروشی، کم فروشی و غیره است و در فقه اسلامی هر چیزی که سلامت اقتصادی جامعه را تهدید می-کند؛ به صورت جدی، مقابله گردیده است.

واژگان کلیدی: امنیت اقتصادی، نظام سیاسی، فقه اسلامی، تهدیدات اقتصادی

۲- روش تحصیل امنیت در فقه سیاسی اسلام وعمده ترین مکاتب امنیتی دیگر

پرسشی که این مقاله رسالت پاسخ دهی آن را به عهده دارد، این است که فرایند تحصیل امنیت بر اسای آموزه های فقه سیاسی اسلام؛ چگونه قابل تحقق است، و در مقایسه با روش تحصیل امنیت، در مکاتب دیگر از چه برجستگی های برخوردار است. در فرایند تحصیل امنیت، مکاتب مختلف، رویکردهای ویژه خویش را دارند. و این مسئله در دوران، بین روش های استفاده از: «زور» و «اقتدار» تا «اقناع» بر اساس رویکردهای مختلف، دور می-زند. بر اساس رویکردهای دموکراسی مآبانه نوعاً سخن از اقناع گفته می-شود. با این حال، در مکتب لیبرال؛ در این باب، مشی دوگانه دیده می-شود؛ چه اینکه آنان از مؤلفه «اقناع» در برابر لیبرالها و از مؤلفه «زور» علیه کشورهای غیر لیبرال سود می-برند. و اما در رویکرد قدرت مداران، و کسانی هدف اصلی آنان در اختیار داشتن قدرت است و بس، درین بحث، رویکرد «زورمدارانه» نیز تجویز شده است. و سرانجام در رویکرد شریعت گرایان، که چرخه روش تحصیل امنیت، بیشتر بر آستانه اقتدار دور می-زند؛ تحصیل امنیت، در اسلام ابعادی زیادی دارد: همانند روش تحصیل امنیت سیاسی، نظامی، فرهنگی، اقتصادی، و محیط زیست.

امنیت سیاسی؛ از طریق بر قراری عدالت و رعایت عدل و انصاف؛ مشورت، اعطای آزادی های لازم در زمینه مورد نظر، امکان پذیر است. امنیت اجتماعی؛ از طریق امر به معروف و نهی از منکر، نصیحت، تذکر، رعایت حریم خصوصی مردم، تحقق پذیر است. امنیت فرهنگی، در فقه سیاسی اسلام از طریق، هجرت، دعوت، امر به معروف و نهی از منکر، و پای بندی به آموزه های دینی، امکان پذیر است. امنیت

اقتصادی، از طریق بر قراری عدالت اجتماعی، توزیع عادلانه ثروت، مبارزه، با عوامل مخل امنیت اقتصادی امکان پذیر است. امنیت زیست محیطی؛ با رعایت قواعد فقهی. جود در همین زمینه، امکان پذیر است.

واژگان کلیدی: روش تحصیل امنیت، فقه سیاسی، زور، اقناع، اقتدار؛ مکاتب امنیتی.

۳- رابطه استقلال و امنیت

در ساده ترین تعریف، امنیت به معنی نبود تهدید است. در صورت نبود استقلال بزرگترین تهدید می تواند متوجه یک کشور باشد. چه اینکه با نبود استقلال، تهدیدهای سیاسی؛ نظامی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی؛ همواره بسان امراضی صعب العلاجی است که تار پود کشور را تهدید می-کند. بنابراین؛ اینکه چه رابطه ای بین امنیت و استقلال وجود دارد سوالی است که این تحقیق می-خواهد بدان پردازد. بدون تردید یکی از مهم ترین مفاهیمی که در هر عصری از پیچیدگی های خاصی آن عصر برخوردار است امنیت است. امروزه نیز این مفهوم از حساسیت و پیچیدگی های خاصی خود برخوردار است. دلیل

این مسأله نیز زوایای پنهانی است که در این مفهوم خوابیده است. امنیت با استقلال نیز رابطه نزدیکی دارد. چه اینکه بدون وجود استقلال کامل برای یک کشور تحقق امنیت در آن کشور امکان پذیر نیست و بدون وجود امنیت قابل قبول، استقلال آن کشور در حاله از ابهام خواهد بود. بنابراین رابطه امنیت و استقلال را بطه دوسویه است: از یک سو، بدون وجود استقلال؛ امنیت معنی ندارد. از سوی دیگر باید امنیت باشد تا کشور بتواند استقلال داشته باشد. در صورت نبود امنیت استقلال کشور خود به خود زیر سوال خواهد رفت.

واژگان کلیدی: امنیت، استقلال، تهدید، افغانستان،

ارتق‌های نو در فقه سیاسی

دوفصلنامه علمی - تخصصی انجمن فقه سیاسی

سال دهم / شماره ۱۱ / بهار و تابستان ۱۴۰۱

- پژوهشی در اندیشه‌ی سیاسی - اجتماعی سید جمال‌الدین / علیرضا احمدی ۹-۳۰
- نظریه امنیتی اسلام بر اساس پرسش های هفتگانه امنیتی میرزا حسین فاضلی ۳۱-۵۶
- ژئوپلیتیک ایمنه و بایسته های عملی آن / عباس علی جاوید ۵۷-۸۲
- قلمرو اختیارات حاکم جانشین از منظر فقه سیاسی با تأکید بر قراردادهای بین المللی رضا خدا بخش یوسفی ۸۳-۱۰۶
- جایگاه قاعده نفی سبیل در اندیشه امام خمینی / عزیز الله محمدی ۱۰۷-۱۲۸
- ساختار مشروعیت حاکمیت در قرآن کریم / نعمت الله امینی ۱۲۹-۱۵۲

Certificate of Publication

INTERNATIONAL JOURNAL OF RESEARCH AND ANALYTICAL REVIEWS (IJRAR) | IJRAR.ORG
An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal
 E-ISSN: 2348-1269, P-ISSN: 2349-5138

The Board of
 International Journal of Research and Analytical Reviews (IJRAR)
 Is hereby awarding this certificate to
Maryam Ahmadi
 In recognition of the publication of the paper entitled
INVESTIGATING STREET HARASSMENT OF FEMALE STUDENTS IN HERAT UNIVERSITIES: SOCIAL SECURITY OF GIRLS

Published In IJRAR (www.ijrar.org) UGC Approved (Journal No : 45602) & 7.17 Impact Factor
 Volume 10 Issue 1 January 2023, Date of Publication: 23-January-2023

PAPER ID : IJRAR23A1431
 Registration ID : 258896

R.B.Joshi
 EDITOR IN CHIEF

UGC and ISSN Approved - Scholarly open access journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.17 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar | AI-Powered Research Tool) , Multidisciplinary, Monthly Journal
INTERNATIONAL JOURNAL OF RESEARCH AND ANALYTICAL REVIEWS | IJRAR
An International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Indexed Journal
Website: www.ijrar.org | Email: editor@ijrar.org | ESTD: 2014
 Manage By: IJPUBLICATION Website: www.ijrar.org | Email ID: editor@ijrar.org

IJRAR | E-ISSN: 2348-1269, P-ISSN: 2349-5138

Certificate of Publication

INTERNATIONAL JOURNAL OF RESEARCH AND ANALYTICAL REVIEWS (IJRAR) | IJRAR.ORG
An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal
 E-ISSN: 2348-1269, P-ISSN: 2349-5138

The Board of
 International Journal of Research and Analytical Reviews (IJRAR)
 Is hereby awarding this certificate to
Mohmmad Tariq Wamiq
 In recognition of the publication of the paper entitled
INVESTIGATING STREET HARASSMENT OF FEMALE STUDENTS IN HERAT UNIVERSITIES: SOCIAL SECURITY OF GIRLS

Published In IJRAR (www.ijrar.org) UGC Approved - Journal No : 45602 & 7.17 Impact Factor
 Volume 10 Issue 1 January 2023, Date of Publication: 25-January-2023

PAPER ID : IJRAR23A1431
 Registration ID : 258896

R.B.Joshi
 EDITOR IN CHIEF

UGC and ISSN Approved - Scholarly open access journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.17 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar | AI-Powered Research Tool) , Multidisciplinary, Monthly Journal
INTERNATIONAL JOURNAL OF RESEARCH AND ANALYTICAL REVIEWS | IJRAR
An International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Indexed Journal
Website: www.ijrar.org | Email: editor@ijrar.org | ESTD: 2014
 Manage By: IJPUBLICATION Website: www.ijrar.org | Email ID: editor@ijrar.org

IJRAR | E-ISSN: 2348-1269, P-ISSN: 2349-5138

ب: چاپ مقالات در ژرنال های ملی

تعداد زیادی از مقالات اساتید پوهنچی حقوق و علوم سیاسی از طریق فصلنامه علمی - تحقیقی پوهتون جامی و سایر فصلنامه ها و ژرنال های ملی به نشر رسیده است. در شماره ۲۷ تابستان ۱۴۰۱ فصلنامه علمی - تحقیقی پوهتون جامی از مجموع ۷ مقاله ۵ مقاله آن توسط اساتید پوهنچی حقوق و علوم سیاسی آماده شده و به نشر رسیده است. در تمام نمونه های این فصلنامه این امر مشهود است.

بخش چهارم: فعالیت های فرهنگی

فعالیت های فرهنگی

فعالیت های اجرا شده در بخش فرهنگی شامل تجلیل از ایام مناسبتی، برگزاری محفل معارفه با دانشجویان جدیدالشمول، برگزاری محفل تقدیر از دانشجویان نخبه، برگزاری مسابقات فوتسال جام محصل، برگزاری نشست هم اندیشی با نماینده های صنوف، سهم گیری در انکشاف جامعه میباشد که تفصیل هر کدام از فعالیت ها قرار ذیل است:

الف: تجلیل از ایام مناسبتی

فعالیت های فرهنگی در راستای حل مشکلات جامعه در قشر فرهیخته دانشگاهی از اهمیت خاصی برخوردار است و بر همین مبنا پوهنتون ها وظیفه دارند همراه با تدریس به تبیین جایگاه و نقش فرهنگ بپردازند.

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی با بهره مندی از نیروهای توانمند عضو هیئت علمی و همچنین استفاده از شور و نشاط دانشجویان، در سال جاری فعالیت های متنوع فرهنگی داشته است که گوشه ی از این فعالیت ها به شرح زیر است:

ا: تجلیل از روز جهانی مبارزه با مواد مخدر

به مناسبت تجلیل از روز جهانی مبارزه با مواد مخدر همایش علمی مشترک تحت عنوان «مواد مخدر و تبعات آن» روز دوشنبه مورخ ۶ سرطان ۱۴۰۱ از جانب آمریت امور فرهنگی پوهنتون جامی و ریاست اطلاعات و فرهنگ ولایت هرات با حضور مسئولان نهادهای دولتی، رؤسا و اعضای کادر علمی و اداری نهادهای تحصیلی دولتی و خصوصی، نمایندگان سیاسی کشورهای ایران، پاکستان و ترکمنستان، نمایندگان نهادها و موسسات ملی و بین المللی، علمای عظام کشور و محصلان در سالون کنفرانس های دانشگاه جامی برگزار گردید.

برنامه با تلاوت زیبای آیات روح پرور الهی آغاز گردید. به تعقیب آن محترم دکتر میر محمد ایوبی رئیس پوهنتون جامی در زمینه اهداف اساسی برگزاری این همایش مطالبی را مطرح و حضور مهمانان عالیقدر را در پوهنتون جامی خیر مقدم عرض نمود.

متعاقباً شیخ الحدیث مولانا محمد معصوم عزیز به ایراد سخن پرداخته و نکات بسیار ارزنده ای را در زمینه "مواد مخدر و احکام آن از منظر شریعت اسلامی" بیان نمود. در ادامه برنامه محترم متخصص خلیل احمد رسولی استاد دانشکده طب معالجوی پوهنتون جامی در باره "اضرار صحتی مواد مخدر" نکات ارزشمندی را مطرح نمودند. بعداً در زمینه "پیامدهای اقتصادی مواد مخدر" محترم شمس الحق فضل معاون اداری و مالی پوهنتون جامی با سخنان محققانه ی خویش زینت افزای این همایش علمی گردیدند. در قسمت بعدی برنامه محترم دکتر محمد ابراهیم مصئون بر محور "ابعاد حقوقی مواد مخدر در نظام قضایی افغانستان" به بحث پرداخته و سیاست گذاری کلی قانون گذاری در افغانستان را مطرح نمودند. نهایتاً در حوزه "دیدگاه کلی امارت اسلامی افغانستان در ارتباط به مواد مخدر" مولانا نظام الدین شامی آمر تحلیل و ارزیابی مدیریت مبارزه با مواد مخدر ولایت هرات با بیان سیاست های مبارزانه ی امارت اسلامی افغانستان بر مسئله ی مواد مخدر خواهان همکاری نهادهای تحصیلی با آن اداره گردید.

۲: تجلیل از روز محصل

از ۲۶ عقرب (روز جهانی محصل) طی محفل با شکوهی در سالون کنفرانس های پوهنتون جامی در دو تایم جداگانه برای محصلان ذکور و اناث تجلیل بعمل آمد و محصلان نخبه تقدیر شدند.

در این محفل محترم دکتر میر محمد ایوبی، ریاست محترم پوهنتون جامی در مورد ارزش علم و دانش، جایگاه محصل و نخبگان به ایراد سخن پرداخت. بعداً ۲ تن از دانشجویان به عنوان نماینده گان محصلین و همچنان یک تن به عنوان نماینده فارغ التحصیلان پیرامون دیدگاه محصلین نسبت به دانشگاه جامی صحبت نموده و از برگزاری چنین محافل از کادر رهبری پوهنتون تقدیر و تمجید نمود.

در ادامه محترم عبدالرؤف مخلص مشاوریت محترم پوهنتون در مورد مفهوم نخبه، اهداف نخبه شدن و ویژگیهای نخبگان به ایراد سخن پرداخت.

سپس، تحسین نامه ها و تندیس هایی که برای محصلین برتر در نظر گرفته شده بود توسط هیئت رهبری و اساتید پوهنتون توزیع گردید و همچنین اول نمره های عمومی در سطح پوهنتون و پوهنچی برای سمستر خزانگی سال ۱۴۰۱ بورسیه گردیدند.

ب: برگزاری محفل معارفه با دانشجویان جدیدالشمول

محفل معارفه با دانشجویان جدیدالشمول با حضورداشت هیئت رهبری، اساتید و کارمندان پوهنتون جامی بصورت جداگانه برای محصلان ذکور و اناث در سمستر بهاری و خزانگی در سالون کنفرانسهای دانشگاه جامی برگزار گردید. در این محفل

ضمن خوش آمدگویی به محصلان جدیدالشمول، مقررات، لوایح و طرزالعمل های وزارت تحصیلات عالی به محصلان معلومات ارائه گردید و همچنان برای هریک از دانشجویان یک جلد کتاب راهنمای دانشجو توزیع گردید.

ج: برگزاری محفل تقدیر از دانشجویان نخبه

تقدیر از دانشجویان نخبه و ایجاد رقابت علمی سالم، در راستای ارتقای کیفی فعالیتهای آموزشی و پژوهشی از لازمه های محیط اکادمیک میباشد، مراسم تقدیر از محصلان برتر دانشگاه جامی در سمستر بهاری و خزانگی در دو تایم جداگانه برای محصلان ذکور و اناث با حضور ریاست محترم دانشگاه، معاونیت های دانشگاه، رؤسای دانشکده ها و اساتید برگزار گردید در این محفل محترم دکتر میر محمد ایوبی رئیس پوهنتون جامی و محترم دکتر عتیق الله رحیمی معاون علمی دانشگاه پیرامون استعداد برتر دانشجویان افغان و فراهم سازی زمینه رشد شان در آینده صحبت نموده و بر ضرورت تلاش دانشجویان در راستای کسب موفقیت های بیشتر تأکید نمودند.

در پایان این محفل از محصلان برتر با اهدای تحسین نامه و تندیس قدردانی گردید و محصلانی که در سطح پوهنتون و در سطح پوهنچی مقام اول نمره را کسب نمودند بورسیه یک سمستر به ایشان تعلق گرفت.

د: برگزاری مسابقات فوتسال جام محصل

مسابقات ورزشی فوتسال (جام محصل) در دانشگاه جامی برگزار گردید. در این مسابقات تیم های مختلف محصلان و کارمندان دانشکده ها و واحدهای مختلف دانشگاه جامی شرکت داشتند.

جام فوتسال همه ساله میان محصلین پوهنچی های شش گانه دانشگاه جامی برگزار میگردد و امسال نیز (جام محصل ۱۴۰۱) با تشکیل هفده تیم ورزشی به روز سه شنبه (۱۴۰۱/۰۳/۱۰) در جمنازیوم ورزشی نوبی آریانا افتتاح شد.

در جام محصل ۱۴۰۱، تیم سمستر هشتم دانشکده حقوق و علوم سیاسی مقام قهرمانی را احراز نمود؛ تیم مدیریتی پوهنتون جامی با انجام بهترین بازی ها موفق به مقام نایب قهرمانی شد و تیم سمستر سوم طب معالجوی مقام سوم را بدست آورد.

پس از فینال مسابقات فوتسال (جام محصل) پوهنتون جامی، به روز چهارشنبه ۱ سرطان ۱۴۰۱ محفل اختتامیه با حضور هیئت رهبری، استادان و کارمندان دانشگاه جامی و نماینده فدراسیون ورزشی پوهنتون های زون غرب برگزار گردید و در پایان مراسم از سوی ریاست دانشگاه کاپ قهرمانی و هدایایی تقدیم شد. لازم به ذکر است در این مسابقات ۱۷ تیم شرکت نموده بودند .

۵: برگزاری نشست هم‌اندیشی با نماینده‌های صنوف پوهنچی های شش گانه پوهنتون جامی

این نشست به منظور استماع نظریات و پیشنهادات نماینده‌های صنوف، در دو زمان جداگانه برای محصلان اناث و ذکور در اتاق جلسات پوهنتون جامی برگزار گردید .

در این نشست استاد عتیق‌الله رحیمی؛ معاون علمی پوهنتون جامی و استاد شعیب حمیدزی؛ سرپرست پوهنچی زراعت پوهنتون جامی پس از استماع نظریات، طرح‌ها و پیشنهادات نماینده‌های صنوف، به بیان راهبرد و استراتژی پوهنتون جامی در سمستر بهاری پرداختند؛ راهبردی که در آن ضمن توجه به بسیاری از دغدغه‌های محصلین، انتظار می‌رود که نقش محصلین را در انکشاف جامعه و مقابله با بحران‌های جاری پررنگ‌تر و مؤثرتر سازد .

تردیدی نیست که نهادهای تحصیلات عالی به عنوان رکن رکن توسعه‌ی جوامع، قادر هستند تا با مشارکت فعال خویش در انکشاف کشور، مسیر شکوفایی و تعالی را هموارتر سازند.

بخش پنجم: فعالیت های اداری

بخش اداری

فعالیت های اجرا شده در بخش اداری بیشتر شامل ترتیب و تنظیم پلان ها، برگزاری جلسات، انعقاد تفاهم نامه های همکاری، استخدام تعیین استاد رهنما برای محصلان و نظارت از فعالیت های استادان رهنما، نظارت از روند، اجرای فرایند ارزیابی اساتید، ترتیب تقویم اکادمیک پوهنچی حقوق و علوم سیاسی و بخش افزایش و بهبود خدمات و حمایه محصلان میباشد که تفصیل هر کدام از فعالیت ها قرار ذیل است:

الف: ترتیب و تنظیم پلان ها

پلانگذاری یکی از نیازهای اساسی و مهم در یک اداره است که به وسیله آن تعیین اهداف مورد نظر و روشهای دستیابی به آنها در زمان مشخص را میتوان پیشبینی نمود. با توجه به اهمیت این اصل، در سال جاری پلان عملیاتی سالانه پوهنچی، پلان استراتژیک، پلان مالی (بودجوی)، پلان های ماهوار، پلان بهبود تدریس دانشکده، پلان کنفرانس های علمی و ورکشاپ های آموزشی، پلان عملیاتی کمیته ها و پلانهای عملیاتی انفرادی کارمندان و استادان پوهنچی حقوق و علوم سیاسی، پلان تحقیقات علمی و پلان استخدام ترتیب گردید.

۲: تهیه پلان عملیاتی سالانه

پلان سالانه ۱۴۰۱ پوهنچی حقوق و علوم سیاسی در مطابقت با پلان سالانه دانشگاه جامی در پنج شاخص عمده شامل (تحقیق و آموزش با کیفیت، کسب عواید و افزایش درآمد، استفاده از تکنالوژی و انکشاف مدیریت سازمانی، توسعه فعالیت های بین المللی و ظرفیت سازی علمی و گسترش نقش پوهنچی در انکشاف جامعه) طرح گردیده و در جلسه شورای علمی پوهنچی حقوق و علوم سیاسی تائید گردیده است و در جریان سال تحصیلی ۱۴۰۱ تطبیق گردید.

۳: تهیه استراتژیک پلان پوهنچی حقوق و علوم سیاسی (۱۴۰۲-۱۴۰۶)

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی پلان استراتژیک خویش را برای ۵ سال، ترتیب نموده است. این پلان در راستای تحقق اهداف استراتژیک و استراتژی های پوهنچی تنظیم گردیده و از تطبیق آن کمیته نظارت بر تطبیق پلان استراتژیک پوهنچی و کمیته تضمین کیفیت پوهنچی نظارت به عمل می آورند.

۴: تهیه پلان بودجوی سالانه پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی بمنظور تسهیلات در مصارف مالی و تطبیق برنامه های این دانشکده پلان بودجوی سال ۱۴۰۱ را در مطابقت با پلان مالی پنج ساله (۱۳۹۷-۱۴۰۱) پوهنچی طرح و از جانب ریاست پوهنتون جامی منظور گردید.

۵: پلان های عملیاتی انفرادی کارمندان

تمام کارمندان اداری پوهنچی برای نیل به اهداف معین با توجه به امکانات و محدودیت ها پلان انفرادی خویش را ترتیب و در جلسات مربوطه از سوی رئیس دانشکده تائید گردید.

۶: پلان های عملیاتی کمیته ها و برگزاری جلسات منظم کمیته ها

کمیته های پوهنچی حقوق و علوم سیاسی پلان عملیاتی سالانه را ترتیب و تطبیق نموده اند همچنان جلسات کمیته های پوهنچی حقوق و علوم سیاسی حسب تقسیم اوقات برگزاری جلسات بصورت ماهوار دایر گردیده است.

ب: برگزاری جلسات

برگزاری جلسات برای بهبود عملکرد یک سازمان بسیار مهم است پوهنچی حقوق و علوم سیاسی با توجه به این اصل مهم، جلسات را بصورت منظم برنامه ریزی و برگزار نموده و از تطبیق فیصله ها همواره اطمینان حاصل نموده است.

۱: برگزاری جلسات شورای علمی پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

شورای علمی که عالی ترین مرجع تصمیم گیری در پوهنچی است در همراه تحت ریاست رئیس پوهنچی بحیث رئیس شورای علمی و اعضا دایر گردید. روی موضوعات مشخص بحث و تبادل نظر صورت گرفت و جهت اجرای فیصله ها، گزارش آن با بخش های مرتبط شریک گردید.

۲: برگزاری شورای استادان پوهنچی حقوق و علوم سیاسی

در جلسه که روز ۵ شنبه ساعت دو بعد از ظهر مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۰ در اتاق جلسات پوهنتون به ریاست محترم عتیق الله رحیمی معاون علمی پوهنتون جامی برگزار گردید، ابتداء جلسه با تلاوتی چند از آیات کلام الله مجید توسط استاد

ساجد آغاز شد. متعاقبا عتیق الله رحیمی معاونیت محترم علمی به ایراد سخن پرداخته در نخست از زحمات اساتید در سمستر گذشته اظهار تشکر و قدردانی نموده و سپس روی موضوعات مختلف همچون تطبیق مفردات درسی، به اختیار قرار دادن مفردات درسی هر مضمون به استاد توسط پوهنچی، قراردادن کورس پالیسی به دسترس محصلین و عدم ورود استاد با تاخیر در صنف در سمستر قبلی بهاری سال ۱۴۰۱ به تفصیل صحبت نمودند. و در اخیر چالش های ذکر شده در سمستر قبلی را بر شمرده و خواهان حل چالش های موجود در سمستر فعلی شدند.

سپس محترم سید شفیع سادات به نماینده گی از آمریت تضمین کیفیت روی مسایل مختلف مانند کورس پالیسی، پلان بهبود و انفرادی اساتید به بحث پرداخته و چالش های موجود درین رابطه را بر شمرد.

در اخیر اساتید گرامی دیدگاه های و نظریات شان را پیرامون موضوعات مذکور مطرح نموده و در این جلسه فیصله گردید تا اسامی ذیل در سمستر خزان سال ۱۴۰۱ مقالات خویش را به مجله علمی - پژوهشی دانشگاه جامی بعد از تایید و تصویب هیئت تحریر به زیور چاپ اراسته نمایند و همچنین فیصله گردید تا اساتید محترم که نام شان در لیست ذکر گردیده در راستای تالیف کتب درسی مشخص برای محصلین در جریان سال جاری اقدام نموده و از جریان کار خویش پوهنچی و معاونیت محترم علمی را در جریان قرار دهند و متقابلا از جانب پوهنتون نیز مبلغی به عنوان حق الزمه برای اساتید که در بخش نوشتن مقالات علمی و چاپ کتب همکاری می نمایند، پرداخت شود.

در اخیر محفل با دعائیه توسط استاد عبدالقیوم فاروقی پایان یافت.

۳: جلسه با نماینده گان صنوف سمستر خزان سال ۱۴۰۱ دانشکده حقوق و علوم سیاسی

در جلسه که روز ۵ شنبه ساعت هشت قبل از ظهر مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۷ در اتاق جلسات پوهنتون به ریاست برگزار گردید، ابتداء جلسه با تلاوتی چند از آیات کلام الله مجید توسط آقای رسولی آغاز گردید. متعاقبا خالد فقیری آمر دیپارتمنت قضایی مطابق به اجندی از قبل تعیین شده به ایراد سخن پرداخته در نخست از زحمات نماینده گان صنوف در راستای اطلاع رسانی

به موقع در سمستر گذشته اظهار تشکر و قدردانی نموده و سپس روی موضوعات مختلف همچون توضیح کورس پالیسی توسط استاد، در اختیار قراردادن کورس پالیسی به دسترس محصلین توسط اساتید، اطلاع دهی مشکلات درسی به آمرین دیپارتمنت ها توسط نماینده های صنوف و حضور به موقع محصلان در صنف به تفصیل صحبت نمود.

سپس محترم دکتر میرزا حسین فاضلی آمر دیپارتمنت اداری - دیپلماسی روی مسایل مختلف از قبیل تشویق و ترغیب محصلین در سهم گیری پروژ های صنفی، معرفی محصلین محل نظم درس به دیپارتمنت و همکاری نماینده های صنوف در قسمت اطلاع رسانی درست و به موقع برای محصلین توضیحات همه جانبه ارایه نمودند و همچنان استاد طالبیان معاون پوهنچی حقوق و علوم سیاسی نیز در راستای همکاری محصلین در قسمت نظم صنفی و پیشرفت هر چه بهتر درس توصیه های لازم را ارایه نمود.

در اخیر نماینده گان محترم صنوف از برگزاری به موقع این جلسه قدردانی نموده و با مطرح نمودن مشکلات و چالش های موجود در صنوف مربوطه پرداختند و خواستار حل مشکلات تخنیکی مانند پروژیکتور و کولر در صنوف شدند. و در ادامه استاد فقیری به چالش های بیان شده توسط نماینده گان صنوف پاسخ قناعت بخش ارایه نموده و در راستای حل چالش های موجود وعده همکاری داد. در نهایت جلسه با دعائیة جناب دکتر فاضلی خاتمه یافت.

۴: برگزاری جلسات کمیته ها

جلسات کمیته های پوهنچی حقوق و علوم سیاسی حسب تقسیم اوقات برگزاری جلسات بصورت ماهوار دایر گردیده است.

۵: برگزاری نشست هم اندیشی هیئت رهبری دانشگاه جامی با کادر علمی

از آنجایی که یک سازمان مانند یک سیستم به هم مرتبط می باشد می بایست تمام اعضای آن از هماهنگی و روح مشترک برخوردار باشد؛ زیرا اگر قرار باشد هر یک از اعضا مسیر متفاوت با مسیر نهاد را دنبال کنند، آن سازمان در مجموع نخواهد توانست به اهداف اصلی خود دست یابد. با درک این مهم جلسه هم اندیشی هیئت رهبری دانشگاه جامی با کادر علمی این نهاد به تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۲ در سالون کنفرانس ها دانشگاه برگزار گردید.

در ابتدای جلسه دکتر عتیق الله رحیمی معاون علمی دانشگاه جامی روی مسائل و چالش های به وجود آمده و پیش رو صحبت نمودند و متذکر شدند که می بایست این چالش ها را به فرصت هایی برای دانشگاه تبدیل نماییم.

بعد از ایشان جناب استاد خلیل الله محمدی به نمایندگی از اساتید پیشنهادات کلی را در مورد رفع مسائل و بهبود روند فعالیت های آکادمیک مطرح نمودند، سپس دکتر بصیر احمد حصین آمر ارتقای کیفیت پوهنتون به معرفی کتاب رهنما استاد که توسط مرکز تحقیقات علمی دانشگاه جامی با همکاری بخش تضمین کیفیت پوهنتون تهیه و ترتیب گردیده بود پرداخت و متذکر شد که اساتید محترم باید موارد مطرح شده در این کتاب را رعایت و تطبیق نمایند.

در ادامه بعد از توزیع کتاب رهنما به اساتید، جناب استاد عبدالرؤف مخلص پیرامون نقش و رسالت ملی و ایمانی اساتید در

قبال دانشگاه و جامعه به ایراد سخن پرداختند.

در قسمت بعدی برنامه اساتید پیشنهادات و نظریات خویش را جهت ارتقای کیفیت تدریس با رهبری پوهنتون شریک ساختند، و متعاقباً جناب استاد سید نعیم عالمی ریاست دانشکده طب معالجوی پوهنتون جامی ضمن جمع بندی نظریات و پیشنهادات اساتید به ایراد سخن پرداختند.

در نهایت برنامه با دعائیه جناب استاد عبدالقیوم فاروقی به پایان رسید.

ج: تعیین استاد رهنما برای محصلان

جهت رسیدگی به چالش ها و نظارت مستمر بر روند تحصیلی محصلان برای هر صنف یک استاد رهنما به پیشنهاد رئیس پوهنچی و تأیید شورای علمی پوهنچی تعیین و به محصلان معرفی گردید تا محصلان را در زمینه مشکلات آموزشی، پژوهشی و فردی همکاری نمایند استادان حسب تقسیم اوقات تعیین شده به صنوف حاضر گردیده و محصلان را در زمینه های آموزشی رهنمایی نمودند.

همچنان محصلان بصورت فردی به استاد رهنمای خویش مراجعه نموده و به چالش های مطروحه رسیدگی شده است. لازم به ذکر است که اساتید راهنما در ختم هر سمستر گزارش مختصر از فعالیت های خویش را در قالب کتاب استاد راهنما به پوهنچی تحویل میدهند.

وزارت تحصیلات عالی
پوهنتون جامی
پوهنچی حقوق و علوم سیاسی
اساتید رهنما سال 1401

شماره	نام	تخلص	سمستر	دپارتمنت	شماره مپایل	شماره	نام	تخلص	سمستر	دپارتمنت	شماره مپایل
1	نذیر احمد	سدید	اول	قضایی	794765018	9	وحیده	طالبیان	چهارم	قضایی ج	797418620
2	بصیر احمد	حقیار	اول	قضایی	796261924	10	محمد سعید	دانش	ششم	اداری	792434812
3	حمیدالله	تیموری	دوم	اداری	791898551	11	محمد طارق	وامق	ششم	قضایی	799030334
4	خالد	فقیری	دوم	قضایی	790753497	12	بصیر احمد	حصین	هفتم	اداری	795595753
5	میرزاحسین	فاضلی	سوم	اداری	793006949	13	عزیز احمد	محمدی	هفتم	قضایی	799260605
6	خیر محمد	فجر	سوم	قضایی	790400093	14	محمد علم	عالمی	هشتم	اداری	794042123
7	سید شفیق	سادات	چهارم	اداری	799434212	15	یحیی	مجددی	هشتم	قضایی	792202624
8	عتیق الله	رحیمی	چهارم	قضایی ب	797828705						

د: فرایند ارزیابی اساتید

در جریان سال تحصیلی ۱۴۰۱ با توجه به یکی از معیارهای تضمین کیفیت، که ارزیابی اساتید میباشد. از اساتید پوهنچی حقوق و علوم سیاسی در چهار مرحله ارزیابی صورت گرفت. این ارزیابی ها شامل ارزیابی خودی، ارزیابی آمرین دپارتمنت، ارزیابی ریاست پوهنچی و ارزیابی آمریت تضمین کیفیت میباشد. نتیجه هر یک از ارزیابی ها به شکل محرمانه با اساتید مربوطه شریک

ساخته شد تا جهت تهیه پلان بهبود تدریس همت گمارند. شواهد ارزیابی از هر یک از بخش های مربوطه موجود میباشد. این ارزیابی ها برای سمستر های بهاری و خزانی به صورت جداگانه انجام شده است.

ارزیابی اساتید توسط ریاست پوهنچی: طوری که در فوق ذکر گردید یکی از مراحل ارزیابی از کیفیت تدریس اساتید ارزیابی توسط رئیس پوهنچی می باشد، ریاست پوهنچی حقوق و علوم سیاسی با تلاش و پشتکار مداوم همواره سعی می نمایند اساتیدی را در این پوهنچی استخدام نمایند که توانایی تدریس را در بهترین حالت داشته باشند، با آن هم همواره تا نظارت های مستمر و دوام دار سعی کیفیت تدریس اساتید را

مورد بازبینی قرار میدهند. در سال تحصیلی ۱۴۰۱ در دو دور سمستر بهاری و خزانی اساتید این پوهنچی توسط ریاست پوهنچی به همکاری مسئول تضمین کیفیت پوهنتون ارزیابی شده اند، بعد از ارزیابی فیدبک آن برای اساتید شریک ساخته شده است. اساتیدی که نظر به ارزیابی های انجام شده نتوانسته اند قناعت ریاست پوهنچی را حاصل نمایند برای شان در سمستر بعدی درس داده نشده است.

ه: افزایش و بهبود خدمات و حمایه محصلان

- راه اندازی سیر علمی به محصلان (بازدید محصلان از آمریت طب عدلی و نحوه عملکرد آن)
- برگزاری ۸ سیمینار و کنفرانس علمی آموزشی برای ارتقای ظرفیت محصلان
- برگزاری ۷ ورکشاپ آموزشی به محصلان

- برگزاری محافل تقدیر از دانشجویان برتر
- برگزاری جلسات استادان رهنما با محصلان
- معرفی محصلان به دور کارهای عملی در کلینک حقوقی
- ارائه خدمات مشاوره به محصلان
- برگزاری جلسات متعدد با نماینده های محصلان بمنظور جهت رفع مشکلات و جلب نظریات محصلان
- برگزاری مسابقات فوتسال جام محصل
- همکاری در برگزاری محفل فراغت به محصلان

و: شهرت کارمندان پوهنچی حقوق و علوم سیاسی با تفکیک سمت در سال ۱۴۰۱

شماره	شهرت		درجه تحصیل	رشته	سمت
	اسم	تخلص			
۱	محمد طارق	وامق	دانشجوی دکترا	حقوق جزا و جرم شناسی	رئیس پوهنچی
۲	وحیده	طالبیان	ماستر	حقوق خصوصی	معاون
۳	میزا حسین	فاضلی	دکترا	فقه اسلامی و روابط بین المللی	آمر دیپارتمنت اداری - دیپلماسی
۴	خالد	فقیری	ماستر	حقوق خصوصی	آمر دیپارتمنت قضایی - حارنوالی
۶	بصیر احمد	فقیری	ماستر	حقوق تجارت بین الملل	مدیر تدریسی
۷	منصوره	رحمانی	ماستر	حقوق جزا و جرم شناسی	مسئول کمیته فرعی تضمین کیفیت پوهنچی

بخش، مقسم:

اهداف برآورده شده ای و نظیفوی موانع و مشکلات در جریان فعالیت های و نظیفوی

اهداف بر آورده شده ای وظیفوی

- بهبود نسبی کیفیت
- تدریس سالم مؤثر و با کیفیت
- تطبیق مفردات درسی پیش بینی شده
- گسترش همکاری با جامعه بمنظور سهمگیری در انکشاف جامعه
- تطبیق معیارهای تضمین کیفیت
- تدویر پروگرامهای ظرفیت سازی به محصلان
- تدویر کنفرانس های علمی
- تعیین استاد رهنما به محصلان
- برگزاری بموقع جلسات شورای علمی، شورای اساتید، محصلان، و کمیته های فرعی
- تطبیق پلان استراتژیک پوهنچی
- ترتیب و تطبیق پلان کاری منظم سالانه، ماهوار و پلانهای انفرادی

موانع و مشکلات در جریان فعالیت های وظیفوی

- چالش عمده در سیستم حاضری الکترونیک محصلان (ضعف آشنایی استادان قراردادی به سیستم حاضری الکترونیک و همچنان کارکرد سیستم هم ضعیف است و گاهها استادان موفق به ثبت حاضری نشده اند).
- عدم آگاهی مسئولین پوهنچی از بودجه سالانه پوهنچی (گزارشات مالی با پوهنچی شریک ساخته نمیشود و مسئولین پوهنچی نمیتوانند بر مبنای بودجه اختصاصی پوهنچی برنامه ریزی نمایند).
- ضعف آگاهی استادان به پروسه ارزیابی و سایر موارد تضمین کیفیت
- هماهنگی ضعیف بین آمریت امتحانات و پوهنچی در قسمت ارتقاء دادن محصلان به سیستم. (گاهها آمریت امتحانات محصلان را در وسط سمستر بعد از امتحانات چانس ارتقاء میدهد و مدیریت تدریسی در جریان نیست و حاضری محصل در پایان سمستر محروم گزارش داده شده است).
- عدم ارسال بموقع مکاتیب تاجیل و رفع تاجیل محصلان به پوهنچی. (مکاتیب اخذ تاجیل و رفع تاجیل از سوی معاونیت امور محصلان به پوهنچی به تاخیر ارسال میشود و محصلان در قسمت ثبت حاضری به چالش مواجه میشوند).
- عدم دسترسی به سیستم آنلاین ارزیابی استادان توسط محصلان (ارزیابی استادان به روش استفاده از کاغذ صورت میگیرد و این خود باعث ضیاع وقت و عدم علاقمندی محصلان به اجرای ارزیابی میشود).

- ضعف انترنت
- عدم دسترسی مسولین پوهنچی به نتایج امتحانات محصلان در زمان معین
- تاخیر در ارسال اسناد فارغ التحصیلان به وزارت
- تاخیر در طی مراحل اسناد فراغت محصلان در وزارت تحصیلات عالی
- محروم شدن قشر انانث از ادامه ی تحصیل در پوهنچی حقوق و علوم سیاسی
- به تعلیق در آمدن وظایف اساتید و کارمندان انانث حقوق و علوم سیاسی
- بی ثباتی مسایل اقتصادی در روند تحصیل
- فرار کادرهای اکادمیک از کشور و کمبود استادان مجرب
- تاخیر در پرداخت معاشات کارمندان

نواقص موجود در جریان فعالیت های وظیفوی

- غیابت و تاخیر استادان در جلسات درسی
- عدم ترغیب و تشویق کادر علمی بگونه شایسته به نسبت نبود سیستم مجازات و مکافات در دانشگاه.

تجارب حاصل شده از تطبیق پلان و اهداف وظیفوی

- افزایش مهارت های رهبری
- شناخت بیشتر از محیط اکادمیک و روش های بهتر مدیریت آن.

توقعات بر آورده شده مرتبط به اهداف کاری

- تطبیق بموقع پلانها
- انجام امورات اداری و اکادمیک طبق قانون و مقررات
- جلب رضایت مراجعین
- جلوگیری از ضیاع وقت

پیشنهادات

پوهنچی حقوق و علوم سیاسی با اتکا به حمایت همه جانبه ی ریاست دانشگاه و توانایی ها و مهارت های نیروی متخصص خود، ضمن رعایت ارزش های اخلاقی به آموزش محصلین می پردازد، تا بتواند انسان های متعهد، متخصص، محقق و خلاق را جهت انجام خدمات حقوقی به جامعه ی انسانی تقدیم کند. این پوهنچی برای به حداقل رساندن نواقص و موانع کاری خود در سال تحصیلی جدید یک سلسله پیشنهاداتی را برای ریاست دانشگاه دارد که قرار ذیل می باشد:

- طی مراحل نمودن اسناد اساتید از وزارت تحصیلات عالی جهت کسب رتبه علمی
- حمایت مالی از برنامه های تحقیقی پوهنچی
- چاپ بموقع فصلنامه علمی پژوهشی جامی و جام دانش و نشر مقالات استادان و محصلان
- سهمیم ساختن مسئولین پوهنچی در ساختن پلان مالی سالانه پوهنچی
- شریک سازی گزارش تطبیق پلان مالی پوهنچی با مسئول پوهنچی
- حمایت از تطبیق پلان بودجوی سالانه
- طرح و راه اندازی برنامه های حمایوی از محصلان از جانب معاونیت امور محصلان
- بارگزاری اطلاعات مرتبط دانشگاه در سیستم پورتال استادان
- برگزاری سمینارهای آموزشی معیارهای ارتقاء کیفیت ویژه استادان و کارمندان
- راه اندازی سیستم ارزیابی استادان بصورت الکترونیک
- افزایش منابع اطلاعاتی و کتابخانه ای در دانشگاه
- توجه بیشتر به بهبود کیفیت تدریس
- حمایت مالی از راه اندازی برنامه های سهمگیری در انکشاف جامعه
- قرارداد با دانشگاه های خارج جهت اتصال کتابخانه دانشگاه به کتابخانه الکترونیکی این دانشگاه ها
- راه اندازی برنامه های ارتقاء ظرفیت ویژه استادان و کارمندان دانشگاه
- ایجاد سیستم مکافات و مجازات و کنترول و ارزیابی مستمر از کیفیت تدریس .
- عیار ساختن روند کاری آمریت ارتقای کیفیت پوهنتون، مطابق جدول زمان بندی ریاست ارتقای کیفیت و اعتبار دهی
- ارسال گزارش کتبی حاضری کارمندان به مافوق مربوطه هر بخش

قرار شرح فوق گزارش فعالیت های پوهنچی حقوق و علوم سیاسی بابت سال ۱۴۰۱ خورشیدی ترتیب گردیده و در جلسه شورای علمی پوهنچی حقوق و علوم سیاسی مؤرخ ۵ حمل ۱۴۰۲ نمبر پروتوکول (۱) قرائت و از صحت آن تائید گردیده است.